

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.
Dopisi naj se izvolijo frankovati.
Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 26. aprila 1900.

Štev. 17.

Koroški deželni zbor.

13. seja, dné 18. apr. Nemškemu „Volks-gesangsverein“ na Dunaju (!) se na predlog posl. Hinterhuberja, katerega podpira dr. Steinwender, dovoli 100 gld. podpore, dasi je finančni odsek predlagal, naj se dotična prošnja odkloni. No, res lepo je, za kaj vse ima nemško-nacionalna večina deželnega zbora denar, katerega jemljejo iz žepov davkoplačevalcev! Ko je občina Brdo ob Zili prosila za podporo k zidanju šole, se je prošnja odklonila in dr. Steinwender je takrat rekel, da je to „bagatella“. Sedaj pa isti Steinwender govori za podporo dunajskim pevcem. Je to tudi „bagatella“?! — Za zazidanje rova v Kirchbachu ob Zili dá dežela 6200 gld. h skupnim stroškom 62.000 gld. — Občini Rattendorf se dovoli za popravilo zilskega mostu 666 kron podpore. — Čevljarski zadrugi v Celovcu se dovoli 200 kron, oni v Beljaku 100 kron podpore. — Za zidanje Reis-rova v melski dolini se dá 1400 kron. — Strugarski šoli v Naborjetu se dovoli 600 kron podpore.

Obširen razgovor je bil o novem cestnem redu. V razgovor so posegli poslanci: Prettner, Kirschner, Hinterhuber, Fr. Huber, Lodron, Hillinger, Jan. Huber, Muri, Grafenauer. Postava se sprejme po predlogu z nebitvenimi spremembami.

14. seja, dné 19. apr. Za občinsko cesto v Mohličah se zviša podpora od 125 na 180 gld. — Deželni odbor je med drugim predložil načrte o zavarovanju zoper točo in o obdačenju zasebnega vina.

Prošnja občine Goriče ob Zili za podporo k popravilu občinske ceste se odkloni. Dovolj se pa za popravilo mostov enkratni donesek 300 kron. Poslanec Grafenauer pravi, da se odsekovo poročilo ne vjema z dejanskimi razmerami in opisuje dejanske razmere. Vzdrževati ceste je težko, ker se potrebuje mnogo gramoz, ki se mora od daleč dovažati. Občinske ceste imajo vkup pet mostov. Občini (Borle in Goriče) nimate skupnega gozda; les se mora torej kupiti; Goriče so dvakrat pogorele, Borle enkrat; zaslužek je vsled železnice mnogo manjši. Veselo je, da ljudje še toliko storijo za ceste, ali z velikimi stroški. Zato bi bilo prav, da se podpora zviša od 300 na 400 kron. — Ta predlog se ni podpiral in ostalo je torej pri prej omejenji podpori.

Za uravnavo dveh potokov pri Osojah se dovoli 2100 kron. — Posl. Kotz predlaga, naj se pozivé, ali pridobinski davek za Koroško ni previsoko odmerjen.

15. seja, dné 20. aprila. Posl. Kotz predlaga v imenu stavb. odseka, naj se prošnja občine Podkloster za napravo občinske poti v Selče in Agoriče odkloni. Posl. Einspieler pojasnjuje, kako potrebna je ta pot za one kraje, da je občina preobložena s stroški za razne stavbe in prosi, naj se izjemoma dovoli 400 K. Posl. Ghon predlaga, naj se stvar še enkrat izroči stavb. odseku, ali obadva predloga se odklonita. — Posl. Wirth poroča o napravi nove pralnice v dež. bolnišnici, ki stane 11.000 K. — Splošni delavski bolniški blagajni se dovoli 800 K podpore. — Po predlogu stavb. odseka zbornica odkloni deželni donesek k zagrajenju blaškega potoka v zilski dolini. Zagrajenje stane 75.000 gld. Iz melioracijskega zaklada naj se dá brezobrestno posojilo 9375 gld., ki naj se povrne v 5 letnih obrokih. — Poročilo o izrednih delih na deželnih cestah l. 1898. se vzame na znanje. — Za zazidanje dvojnih potokov v okraju Špital se dovoli 1160 K.

Posl. Luggin poroča o otroški bolnišnici, ki je malone dodelana in ki se otvori letošnjo jesen. Nastavila se bode dva zdravnik. Dozdaj se je za to bolnišnico izplačalo 72.508 K, treba bo še 132.491 K. Ustanovitelju te bolnišnice, rajnemu dr. Krasniku, se bo postavil spomenik za 6000 K. — Posl. Jan. Huber vpraša, je-li res, da je dr. Krasnik želel, naj pridejo v to bolnišnico usmiljene sestre, in ali hoče dež. odbor tej želji vstreti. Posl. dr. Lemisch pravi, da v oporoki ni take določbe, in da ne kaže (!?) v otroško bolnišnico vpeljati usmiljene sestre (!). — Za dozidanja v norišnici bo treba 22.700 K.

Posl. Muri predlaga, naj dežela podpira napravo poti v Korte. Davčna občina Korte je del občine Bele v sodn. okraju Železna Kapla. Selo obsega dva jarka, ki sta na vseh straneh obdana od visokih gor. Vas je malone čisto ločena od drugega sveta. Obsega ta kraj kakih 2400 oralov, prebivalcev je nekoliko nad 80, hišnih števil 13; imajo tam svojo cerkev, svojega duhovnika in zasebno šolo. To obsežno selišče z deloma dobro obraščenimi gozdovi nima nobene poti, na kateri bi se moglo voziti s kakim vozom. Pred 50 leti je

nek Bamberger vzel od grofa Christalnigga gozdove v najem in napravil zasebno pot, ki je pa zdaj čisto zanemarjena, mostovi so se podrli in ni mogoče tam voziti. Zato so prebivalci prosili deželni zbor, naj naroči dež. odboru, da ta ukaže občini Bela, da prej zasebno pot naredi za javno in jo sprejme med občinske ceste. Dež. odbor je tej želji vstregel. Občina je pot označila kot javno, pa ne kot občinsko, marveč kot samsko pot. Jasno je, da prebivalci v Kortah, ki sami vzdržujejo cerkev in duhovnika, ne morejo sami vzdrževati 7 do 8 km. dolge poti. Zato so opustili to misel in so dež. odbor prosili, naj se napravi pot skozi obirski jarek, kar bi stalo 30.000 gld. — Predlog se izroči stavbinskemu odseku.

Posl. Grafenauer predlaga, naj se pogorelcem v Strajivasi dá dež. podpora 2000 K. — Dnó 15. apr. je pogorela Strajevas; 22 posestnikom je pogorelo 54 poslopij in zgorelo je tudi nekaj živine. Na rešitev ni bilo mogoče misliti, ker primanjkuje vode. Vsakdo vé, da je škoda zelo velika, in ker vas nima posebnih dohodkov, jo bodo občutili tem hujši. Zavarovani so bili le za male svôte. Naj dež. zbor kakor v drugih slučajih tudi tukaj pokaže svojo darežljivost. Dvakrat dá, kdor hitro dá. — Predlog se odkaze finančnemu odseku.

16. seja, dné 21. apr. Posl. Grafenauer predlaga, naj dež. odbor pri vladi posreduje, da bo država skrbela za ohranitev uravnave Zile in naj dežela za to dá 200.000 K, ki se naj plačajo v 10 letnih obrokih. — Južno-avstrijski telovadski zvezi se dá 100 K. — Dekliškemu zavetišču v Kazizah pod Celovcem se dovoli 400 K podpore. — Za zidanje šol se dovolijo podpore občinam: Žrelec (30.000 K), Treffen (34.000 K) in Landskron (24.000 K).

Dopisi.

Iz Borovelj. (Sin ranil mater.) V soboto dnó 21. t. m. zvečer se je tukaj 10letni fant puškarka in trgovca g. J. Lotmana igral z nabito „flobert-pištolo“, ki se mu je sprožila. Krogla je zadela njegovo mater v prsi ter jo zelo nevarno ranila. Hud nasledek neprevidnosti!

Iz Bač. (Nesreča pri streljanju.) De-

PODLISTEK.

Tine in Barigeljc.

To Vam je šumelo v panjih! Čebele in posebno pa še sršeni spuščali so tisti svoj bz, bz in poskušali, kako bi mi všli iz panja. „Spusti nas vendar enkrat malo po svetu, da si poiščemo hrane.“ Tako rogovilili so tako dolgo, da sem moral dva spustiti. In pa kako sta Vam bila nabrušena, ta dva grunceljna! „To jih bova, to jih bova“, upila sta pred odhodom in zabrnčela sta ter veselo odplavala tja v Podjuno. To sem tako vedel, kam jo bosta najprej ubrisala. Pred kratkim sem namreč pravil Franci najnovejšo dogodke o „pliberškem maslu“ in pa o tistem „bizgecu“, ki tam v bližini sline cedi ter se „gifta“, ker je gospod župnik večji kakor on, in ker noče gospod župnik h njemu „fehtat“ priti, ampak mora on h gospodu župniku priti „fehtovat“. To ju je najbolj vleklelo dol.

Včeraj vrnila sta se iz potovanja. To sta se jih nabrala in Vam jih pripovedujeta, kakor bi jih iz rokava stresala. Posebno norce brijeta, ko pripovedujeta o „purgarjih“ tistega nemškega mesta, ki zahtevajo, da njih mestni sluga zna njih materni, to je slovenski jezik, in pa o tistem „duraku“, ki tam v „Unterkärnten“ toži o „Unhöflichkeit und

deren Folgen“. Tako se jima smejejo, da se panj trese. Še celo troti se kihajo.

Eno prinesla sta iz tistega „nemškega“ mesta s seboj, pa že tako, da bi jim urednik od lista „Kikeriki“ gotovo sto kron za njo dal. V kateri gostilni sta jo steknila, tega ne povesta. Jaz sicer ne znam tako povedati, kakor jih znata ona briti, pa kar sem si zapomnil, to pač kar na kratko povem. „Ko sva prišla v hôtél v tistem nemškem mestu,“ tako nekako sta pripovedovala, „našla sva precej purgarjev tam zbranih. Govorili so med seboj večinoma slovensko — seveda slabo, — le nekateri so se pogovarjali v še bolj slabi nemščini, ja v prav taki, kakor jo govorijo v „pliberškem majstu“. Prvo besedo je imel nek bolj suh in majhen možiček. Nekateri so mu rekali „dohtar“, drugi pa „ger ficepurgelmajster“. Ta dokazoval je prav živo purgarjem, kako potrebno je bilo dati službo mestnega sluga takemu nemškemu človeku, ki zna dobro slovensko. „Še danes se boste prepričali“, končal je svoj govor, „kako koristno je bilo že zarad zgodovine našega slavnega mesta, tacega moža v službo sprejeti. Danes smo mu dali nalogo, da poišče stare spise v mestni hiši, ki govorijo o starih časih našega mesta.“

V mestnem arhivu leži mnogo shranjenih zgodovinskih spominov o Vaših pradedih. Ti imenitni spomini so pisani v čisti slovenščini, v prvotnem jeziku našega mesta, in zdaj dobili smo v osebi mestnega sluga moža, ki nam jih bo razložil. — „Jih že imam“, oglasil se je mož, ki je ravnokar vstopil v izbo. Ponosno je stopal v svoji novi „monturi“, v roki zgodovinske akte držeč in zmagonosno meril „slavne purgarje“. Saj je ne bi nosil, ne, te lepe

„monture“, ko bi slovensko ne znal, mislila sta si sršena, pa ker zna slovensko, pa nosi „nov gvant“.

Precej po vstopu mestnega sluga nastane v sobi nepopisna tiho. Purgarji se še dihati ne upajo. Da bi njih smrčanje ne motilo govornika, drži večina purgarjev hradce pred nosom. In prav vidi se jim, kako napenjajo ušesa, kakor kakšni zajci v detelji, da bi ja ne preslišali poročila mestnega sluga.

Sluga, kateremu se je videlo, da ga smeh baše, ugrizel se je med svojim govorom v ustnice, večkrat pokašljaj, pa je zopet šlo. Govoril je odločno, a zelo ginljivo. Večina mestnih očetov spremljala je govor s solzami v očeh. Te solze bile so po mnenju sršenov solzé veselja in sreče, ker je sluga rešil gotove pogube — tako slavne spomine.

„Dobro je bilo in pa pametno od Vas, dragi purgarji,“ začel je svoj govor sluga, „da ste poslali svojega „vicepurgermajstra“ in da ste dali v „cajtenge“ in zahtevali, da zna vaš mestni sluga slovensko. S tem niste ustregli samo sebi. Kajti mestni sluga Vam ne bo samo prestavljal nemške akte v Vaš mili, slovenski jezik, ampak še večja sreča Vas je po njem doletela“. Nekateri purgarji kričijo pri teh besedah: živio gospod „dohtar“, drugi vpijejo, „hajl ger ficepurgelmajster“. Ko „hajlanje“ malo poneha, nadaljuje sluga svoj zgodovinski govor: „Naše mesto,“ pravi, „bilo je, kakor ti-le spisi pripovedujejo, še bolj majhno, kakor je danes, in še bolj podobno navadni kmečki vasici, kakor dandanes, ali purgarji tega mesta, vaši slavni dedje, ti so po svojih duhovitih delih še bolj po svetu sloveli, kakor vi sedaj. Današnji dan bo zapisan z rumeno tinto v zgodovini našega mesta, kajti

želna vlada je sicer izdala naredbo, kako naj se zabranijo nezgode pri streljanju, a nesreč le ni manj. Na Brdu se je ponesrečil pri velikonočnem streljanju Jožef Aichholzer. Topič se je pred časom vnel in odtrgalo mu je vse prste leve roke.

Iz Spod. Dravograda. (Iz vlaka skočil) je veliko soboto zvečer, kake tri kilometre od tukajšnje postaje, nek deželni brambovec. Peljal se je domov na velikonočne počitnice, pa si je hotel prikrajšati pot od kolodvora. Vrgel je najprej iz voza svoj kovček, ki se je razletel na drobne kosce, potem pa je skočil še sam. Potniki so videli, da se je vzdignil ves okrvavljen. Kako si je o velikonočnih praznikih celil razbito glavo, se ne vé.

Iz Lipe nad Vrbo. (Nesreča pri streljanju!) Lepa je sicer navada, da velikonoč slavijo s streljanjem, in človeka nekako še bolj gane in povzdiguje vzvišena verska resnica vstajenja Gospodovega, katera je tudi močno kot strel, kot grom, udarila na trdovratna srca Judov, Kristusovih sovražnikov. Ali premnogokrat vidimo, da mladina pri streljanju ne pazi dosti, še celo zlorabi to prilžnost k hudemu in tako pride v nesrečo. — V Tmarivasi pri Lipi so fantje tudi po noči od sobote na nedeljo streljali; en topič ni počil in nepreviden fant ga je začel vrtati, a v tem se je smodnik zažgal in fanta je precej poškodovano; oko je ranjeno, obraz zažgan, z ene roke je odrta na prstih koža in na drugi roki palec le malo visi; tudi če ozdravi, ne bo mogel dobro ali nič delati s to roko.

Iz Malošč. (Mlekarnica.) Dne 22. aprila smo tukaj imeli dobro obiskano shod. Gosp. potovalni učitelj Šumi je predaval jako poučljivo o mlekarstvu. Sklenili smo ustanoviti mlekarnico, kateri je takoj pristopilo 112 udov. Naprava mlekarnice bode stala kakih 1500 kron. Upamo, da bo koncem julija že začela delovati. Bog daj srečo!

Iz Poreč ob jezeru. (Razno.) Tukaj delajo nov vodovod, ki bo občino precej veliko stal. Dodelati ga hočejo še prej, predno pridejo tujci. — Za sprejem tujcev se že delajo priprave. Jezero je bilo zadnji čas zelo visoko in je na bregovih vse preplavilo, vdrlo tudi v nekatere hiše in napravilo precej škode. — Letos dobimo zopet svojo lastno godbo za poletni čas. Svirala bo tu in v bližnjih letoviščih. Celovčani so upali, da dobi tu zaslužka njihova nova mestna godba, a se jim ta nada ni izpolnila. S tem zgube veliko dohodkov, na katere so prej računali. — Werzerjev hotel bodo bajé razsvetljevali z novim „acetilen“-plinom.

Iz Strajevasi. (Še o požaru.) Zadnjemu Vašemu poročilu o veliki nesreči, ki je zadela našo vas na velikonočno nedeljo, treba še nekoliko dodati. Da se je požar tako hitro razširil, je povzročil najbolj hudi veter. V sled tega je bilo silno težko kaj rešiti, in da nam niso prihiteli sosedje na pomoč, bi bila nesreča še večja. Živine je zgorelo: 6 svinj, 4 ovce in 1 zrebe. Zahvalo zaslužijo požarne brambe, ki so nam prihiteli iz okolice na pomoč. Škoda se ceni na 180.000 kron, zavarovanih pa je samo 60.000 kron. Da je ogenj nastal po otrocih, ste že povedali. Vedno pogostejše se čuje, da so otroci zažgali na kakem kraju. Zato je tembolj treba starišem paziti na mladino! — Beljaška hranilnica je dala pogorelcem 600 kron.

danes mi se je posrečilo dobiti važen spis, ki pripoveduje o Vaših slavnih dedih. — Čujte, čujte, vpijejo purgarji in Jozeljnovemu Korlnu se vdirajo že kakor bob debele solze veselja po licu.

„Ponosni ste lahko na zgodovino svojega mesta, pravi sluga, in da bo Vaš ponos še bolj opravičen, prebrati Vam hočem ta-le že zaradi vsebine jako dragocen zgodovinski akt.“ Purgarjem je premalo, da imajo ušesa napeta, zato odprejo vsi usta tako na široko, da sta se sršena že bala, da bo zdaj pa zdaj ubogi sluga v ustih katerega purgarja zginil. „Necega dné“, tako se začne zgodovinsko pismo, „prišla je v naše mesto neka stara beračica. V hiši prvega purgarja jej dajo prenočišče pod streho, kjer je bil velik kup prediva. Starka leže spat v predivo. Druzega jutra so jo našli mrtvo pod streho. Ker je imela predivo v ustih, bilo je seveda celo mesto mnenja, da se je starka zadušila. Čez leto dnij nastane v mestu požar. Ker je vode premalo, oglasi se brž modra glavica, ki pravi: „Če hočemo hiše rešiti, moramo ogenj pogasiti. Ker pa vode ni dosti, poiščimo kaj drugega za gašenje. Jaz bi že vedel povedati eno, ki ima hudo moč v sebi — kajti če zaduši človeka, čemu bi tudi ogenj ne!“ Ni še govornik končal, ko že pride vsem nesrečna beračica na misel in se v množici zaslišijo burni klici: „Prediva, prediva!“ Staro in mlado hiti v hiše in začne na kup nositi predivo ter metati v ogenj. To gašenje se je čudno obneslo, kajti mesto ene hiše začele so zdaj vse po vrsti goreti. Hud veter pa je ogenj še podpihoval. Meščani so kmalu uvideli, da je velik del mesta zgubljen. Zdaj pa jih se loti še nov strah, kajti njive, na katerih je dozorelo

Tukaj se je osnoval pomožni odbor, ki nabira mlodare za revne pogorcele.

Iz Železne Kaple. (Pretep. — Nesreča.) Na velikonočni pondeljek so se vsled premnogo vžitega žganja razgrele glave nekaterim fantom, da so se začeli nazadnje pretepati. Šli so na Pistotnikovega Franceta. Ta jim je bil ušel, a fantje, ki so leteli za njim, dobili so ga v neki postranski ulici, vrgli na tla, ter bódli z nožmi. Dobil je več ran, in ne vé se, kaj bi se bilo zgodilo, ko bi ne prišel slučajno tja nek drug fant, ki je bojaželne fante razgnal in tako rešil Franceta, ki vsled hudih ran leži. — Na Obirskem se je pri streljanju ponesrečil nek kmetski fant. Ko je iz streljenega možnarja pihnil, padla je iskra na smodnik, ki se je vžgal ter puhnil fantu v obraz, da je bil ves krvav. Ravno letošnje leto se je povsod oklicevalo, da naj bodo ljudje previdni pri streljanju, a vendar so še ljudje, ki se ne brigajo za to. To more biti vzrok, da se bo vsled velikih nesreč streljanje čisto prepovedalo. Torej, bodite pri takih priložnostih previdni!

Novičar.

Na Koroškem.

(Zahvala.) Na poziv dopisnika iz podjunske doline v 7. št. „Mira“, naj se nabirajo knjige za slovensko mladino, se je odzvala češka podružnica slovenskega planinskega društva v Pragi, ki nam je v omenjeni namen poslala 145 kron. Darovali so to svoto gg.: nadinžener Fr. Tomšič 100 kron; češka podružnica slov. plan. društva 20 kron; V. Tobiš, sovetnik deželnega odbora, 5 kron; L. Mareš, tajnik dež. odb., 5 kron; dr. B. Franta, sovetnik dež. odb., 5 kron; dr. K. Španihel, tajnik dež. odb., 2 kroni; dr. A. Pilar, tajnik dež. odb., 2 kroni; dr. J. Voženilek, tajnik dež. odb., 2 kroni; dr. J. Čelakovský, koncipist dež. odb., 2 kroni; dr. K. Kolinský, koncipist dež. odb., 2 kroni. Vkup 145 kron. Blagim darovalcem bodi izrečena najprisrčnejša zahvala za ta bogati dar! Živela češko-slovenska vzajemnost!

(„Südmark“) ima na Koroškem 29 podružnic. Od teh jih je na Slovenskem 11, in sicer: Pliberk, Železna Kapla, Borovlje, Brnca, Št. Martin, Prevalce, Poreče, Pontabel, Št. Rupert, Trbiž, Velikovec. Sevé so podružnice tudi v Beljaku in Celovcu.

(Nemški „schulverein“) je lani bogato sipal svoje Judeževe groše na Koroško. Vkup je razdelil na 36 krajev 14.879 kron. Podpore so dobili: Borovlje (6000 K), Celovec (2630 K), Velikovec (826 K), Železna Kapla (1128 K), Šmartin (740 K), Glinje (600 K), Šmohor, Vetrinj, Rožek, Naborjet, Vrata, Vrba, Črna, Hodiše, Djekše (!), Domačale, Podkloster, Spodnji Dravograd, Podgorjani (!), Črneče (!), Št. Štefan, Ukve, Malošče, Etendorf, Mohliče, Grabštanj, Bilčoves (!), Pliberk, Št. Jurij, Črešnje, Podljubelj, Čajna, Lipa, Loče, Gospasveta, Globasnica (!!!). Razun tega je razdelil „schulverein“ tudi 519 raznih nemških knjig. — Žalost mora napolniti vsakega rodoljuba, ko čita zgornja imena, saj malone na vseh naših šolah delajo s pomočjo „schulvereina“, ter za bore, v pravem

žito čakalo spravljanja v kozolce, bile so v največji bližini gorečih hiš. Kaj bo, če se ogenj loti žita? — Veste kaj, pravi župan, ki je bil, kot se šika za tako mesto, jako izkušen in moder mož, da ne bode mogel ogenj iz mesta, zaprimo na obeh straneh lese. Če že mesto pogori, ostane nam vsaj žito. — In mož uganil je pravo. Polovica meščanov udere se na jedno, druga polovica pa se vlije na drugo stran mesta zapirale lese. Ker je še povrh veter utihnil, pogorele so res samo hiše, žito pa je ostalo. Po požaru tolažil je župan meščane: „Hiše postavimo si lahko takoj druge, žita pa bi letos ne mogli več nasejati in požeti. Glejte — in žito nam je ostalo, ker smo lese zaprli. Ogenj bi bil gotovo ušel iz mesta, kajti tako je bruhal v lese, da so vse pogorele. Besede županove so naredile na meščane globok utis.“

Ta povest, tako konča sluga svoj zgodovinski govor, pové več o Vaših pradedih, kakor bi cele zgodovinske bukve Vam povedati mogle. Zato pa še enkrat ponovim: „Ponosni ste lahko in zdaj še bolj opravičeni, kakor poprej.“ — Tem besedam sledilo je burno odobravanje in pa tako „hajljanje“, kakor bi se hotel podiral. Purgarji se rinejo eden za drugim h govorniku in mu same hvaležnosti tako roke stiskajo, da sluga vselej neznansko zavpije. Nekateri ga celo objamejo in tudi s tako silo poljubijo, da se sluga v eno mer otresa. In Jozeljnov Korl, ki je med govorom dve hadrci solz natočil, on hiti se zadnji zahvalit govorniku. Pri poljubovanju pa se je Korlnu majhna nezgoda pripetila. Iz same gorečnosti je govornika v nos vgrizel. Predno pa so se purgarji razšli, rekli so „majerjev foter“: „To Vam povem, dragi purgarji,

pomenu besede Judeževe groše izdajajo narodnost slovenske mladine! Neverjetno se nam v mnogih krajih zdi, da bi tudi tam deloval „schulverein“. In če res, mora rudečica obliči Slovence v dotičnih krajih. Zato pa nujno prosimo pojasnila iz onih krajev, kdo je one groše prejel in v kak namen so se porabili!

(Občinske volitve v Celovcu) so se pričele dne 23. t. m. in se vrše brez vsega zanimanja. K volilnemu shodu tretjega razreda je prišlo — 45 oseb in med njimi je bilo celih 14 volilcev tega razreda. Kandidatje so naglašali, da hočejo varovati „nemštvo“ Celovca, o nujnih gospodarskih stvareh se pa ni govorilo takorekoč nič! K volitvi je prišlo od 836 volilcev 183, ki so volili postavljene kandidate: Scherzinger, Kollmayr in Perkonik. — Zanimivo je gledati trobilo iz stolnih ulic, ki se v potu svojega obraza trudi, da bi spravilo več volilcev na volišče in zato slika razne strahove na steno, da bi ne dosegli „undeutsche und unfreiheitliche Elemente“ kak uspeh. Kako malo pomaga to „priduševanje“, kaže slaba udeležba pri volitvah.

(Začetek šolskega leta.) Mnogo se je pisarilo zadnji čas o začetku šolskega leta na kmetih. Učitelji in deželni šolski nadzornik Palla so bili zato, da se začne šolsko leto o vseh svetih, kmetje pa za veliko noč. Dne 23. apr. je bil o tem razgovor tudi v deželnem zboru, ki je z malo večino glasov sklenil, da naj se na kmetih začne šolsko leto z veliko nočjo!

(Venec na grob kralju Boleslavu II.) Kakor znano, je v Osojah grob poljskega kralja Boleslava II., ki je tam umrl kakor nem spokornik. Na obletnico njegove smrti so letos Poljaki poslali tja lep venec iz svežih cvetic.

(Prememba vizitacij.) Vrsta vizitacij v podjunski dolini se prenaredi tako, da bo: dne 26. maja v Ettendorfu, 27. maja v Črnečah, 28. maja v Možici, 29. maja v Šmihelu nad Pliberkom, 30. v Doberlivasi, 31. v Kamenu.

(Osebné novice.) G. Janez Ure, posestnik v Voglah nad Celovcem, potuje z gorenje-avstrijskim romarskim vlakom v sveto deželo. Odpotoval je dne 24. t. m. — Pri Elizabetinkah v Celovcu je dne 16. t. m. č. s. Notburga Kofler praznovala petdesetletnico, odkar je storila redovne obljube. — V Celovcu je umrl bivši gostilničar „pri Solcu“ H. Kokl, star 51 let. — Za I. podpredsednika kmetijske družbe je izvoljen G. A. Supersberg, za II. g. Jan. Zeppitz iz Črneč.

(Drobiž.) Dne 12. t. m. našli so blizu Šent-Petra nad Št. Vidom na polju zmznjenega hlapca J. Dollinger, starega 47 let. Pogrešali so ga od 7. marca. — Zoper volilno preosnovo, kakor je predlagal naš deželni odbor, so socijalni demokratje priredili 12 shodov. — Pri Št. Vidu se je nek delavec poškodoval pri streljanju. Strel mu je šel v trebuh in ga je smrtno poškodoval.

Po drugih slovenskih deželah.

(Slovensko romanje v Rim.) Dne 23. apr. je odšel slovenski romarski vlak iz Ljubljane. Občinstvo je romanje burno pozdravljalo in na mnogih postajah slovesno sprejelo. Vseh romarjev je 867. O romanju bomo prinesli izvirna poročila!

štoti človek, štoti gmajnedinar je pameten mož in ta bo še enkrat naš „purgermajster“.

Sršena se nista več mogla smeha zdržati. Da bi se ne izdala, sta jo rajši pobrisala.

(Konec sledi.)

Raznoterosti.

(Babilonski stolp.) V Novem Jorku v Ameriki bodo zidali hišo, ki bode veljala 150 milijonov dolarjev in bode imela 125 nadstropij. V nji bode 25.000 sob, 4000 kuhinj, 165 jedilnic in kavarn. Cela hiša bode imela 40.000 oken, 34.000 dimnikov in vsi hodniki vkup bodo dolgi 70 kilometrov.

(Blagostanje v Parizu.) Za 7 prostih uradniških mest je l. 1899. prosilo 15.557 čakalcev; za 180 učiteljskih mest 3320 oseb. Nedavno je mestni urad pariški iskal 500 pometačev ulic in se je oglasilo 29.880 oseb. Lanskega leta v obče se je pri mestnem uradu oglasilo 74.221 oseb, ki so iskale dela.

(Orjaška morska kača.) Že dolgo let so pomorščaki pripovedovali o veliki morski kači, katero so večkrat zapazili, ali učenjaki jim niso verjeli. Še le v zadnjih letih so se prirodoslovci o resničnosti te kače prepričali in jo tudi fotografirali pri otoku Helena. Dolga je 92 metrov; glava meri 2 metra, vrat 18 metrov, truplo 32 in rep 42 metrov. Parobrodom ni nevarna, ako pa naleti na kakšno ladjico s pomorščaki, pogoltne jo kakor muho.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

(Slovenska zmaga.) Pri volitvah za okrajni zastop Marenberg so dné 23. aprila zmagale prvokrat slovenske občine. Slava!

(Iz Ljubljane.) Občinske volitve so se morale odložiti do maja, ker so se nemški volilci pritožili zoper to, da občinski odbor volilcem ni razposlal tiskanih volilnih imenikov. — Dne 22. apr. je prišlo semkaj 30 bolgarskih dijakov z 10 profesorji, ki si ogledujejo naše šole. Bili so slovesno sprejeti. Od tu odpotujejo v Bosno. — Frančiškanska provincija je na novo urejena. H slovenski provinciji sv. Križa pripadajo samostani: Ljubljana, Gorica, Maribor, Pazin, Novo mesto, Kamnik, Brežice, Nazaret, Sv. Trojica, Brezje. Vsi hrvaški samostani se sklenejo s hrvaško provincijo sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.

(S štajerskega.) Slovenski poslanci štajerski niso vstopili v deželni zbor. Slovensko ljudstvo je z odločnim korakom svojih poslancev povsem zadovoljno, ter je to pokazalo na raznih shodih in z mnogimi izjavami. Nemškutarji hočejo zopet begati ljudstvo in so res tudi odposlali neko deputacijo v deželni zbor, da ugovarja izstopu slovenskih poslancev. Tako delajo „javno mnenje“ in nemški listi se tega zelo veselijo. Ljudstva s tem pa nikakor ne bodo mogli begati. — Znamenit shod je bil dné 16. t. m. na Bišu, kjer je ljudstvo burno odobraval postopanje svojih poslancev. — V Št. Jerneju nad Muto imajo za slovenske otroke nemško šolo. Ker taka šola ne more donasati zaželjenega sadu, prosili so slovenski stariši, naj se slovenski poučuje. A deželni šolski svet je rekel, da tega ne more pripustiti. Ali deželni šolski svet plačuje šole in učitelje? — Dr. Saalfeld iz Berolina, ki je dné 6. t. m. govoril v Celovcu, je „vandral“ velikonočne dni po Spodnjem Štajerju in „pobožnim“ Nemcem pridigoval o nemštvu. Njih aleluja!

(Za ruski jezik) se v nemajo listi na Nemškem in dokazujejo, da se mora ta jezik poučevati v šolah, ker je njega znanje Nemcem neobhodno potrebno. Kakšen razloček! Nemci na Češkem in vladni možje v Ljubljani pa še vedno dobivajo krčne popadke, ko slišijo govoriti o uvedanju ruščine v naše šole.

(Druga železnica do Trsta.) Dunajski uradni list poroča, da v železniškem ministerstvu kar najhitreje izdelujejo načrte za nameravane nove železnice. Ako državni zbor takoj odobri vladno predlogo, pričnó se dela takoj. Za progo Gorica-Trst bil bi že v maju razpisan ogled; nato bi se vršili ogledi za progo Jesenice-Gorica, Celovec-Jesenice in za železnico čez Ture.

(Cela vas zgorela.) Velikonočno nedeljo zjutraj ob 7. uri je začelo goreti v vasi Gornja vas blizu Cirkovic na Ptujskem polju. Gorelo je ves dan, dasi so bile na mestu tri požarne brambre. Zgorelo je osem hiš z gospodarskimi poslopji. Zakresili so neprevidni dečki, ki so streljali s pištolami. Pihal je močen veter, ki je branil vsako gašenje.

(Zemeljsko površje se spreminja.) Med vasicama Brnetiči in Rukavci blizu Kopra v Istri se je v obsežju 40 hektarov zemlja popolnoma spremenila. Nastale so velikanske razpoke; po nekod se je površje znižalo v doline, drugod so nastali iz ravnega površja griči. Ljudje so v velikem strahu.

(Hrvatki za Italijane.) Laški prebivalci v mestecu Vodnjanu so se obrnili na hrvaškega poslanca dr. Laginja s prošnjo, naj jim ustanovi posojilnico, čemur se je ta hrvaški odličnjak radovoljno odzval ter povdarjal, da Hrvati v gospodarskih vprašanjih ne poznajo razlike narodnosti. Kako drugače je vedenje Italijanov in Nemcev napram sosednjim Slovanom!

(Ustrelil na grobu svojega očeta) se je v Žaleu pri Celju infanterist 87. pešpolka, J. Vrečar. Bil je doma na dopustu, in sicer že tri dni čez dovoljeni čas. Zadnje štiri dni je bil nekako potrtn in zmešan. Kaj je mladeniča, ki je dovršil peti gimnazijski razred, gnalo v smrt, ni dognano.

(Drobne novice.) Na Vestfalsko je šel letos spovedovat Slovence č. g. J. Knific. Pruska vlada mu dela težave. V „Slovenca“ objavlja zanimiva pisma. — V Zrečah pri Konjicah je razletel pri velikonočnem streljanju topič in zadel pridnega delavca M. Krančana tako nesrečno, da je na mestu obležal mrtev. — Železniški minister vit. Wittek je odpotoval v Dalmacijo. — Novomeški okrajni glavar pl. Vesteneck je odstavljen od službe zaradi nerednosti v službovanju.

Iz slovanskega sveta.

(Ali se sme vojak spovedati v materinskem jeziku?) L. 1889. je pruski vojni minister dovolil tedanjemu vojaškemu duhovniku pri 7. magdeburškem polku poljski spovedati, ako se prepriča, da večina vojakov nemško ne zna. To dovoljenje so porabili vojaški uradi na pruskem Poljskem in so odločevali, kateri vojak se smé poljski spovedati in kateri ne; podčastniki so večkrat hodili k spovednici poslušat, dokler jih ni okregal spovedujoči

duhovnik, ki je to zapazil in ob enem se je pritožil pri višji oblasti. Katoliška poslanca Graeber in za njim dr. Lingens sta nedavno v deželnem zboru pruskem kar najodločneje protestovala, da bi vlada imela pravico ukazovati in odločevati, v kakšnem jeziku se smejo vojaki spovedati. Vojni minister je popolnoma pripoznal, da se je godila zloraba in obljubil, da bode vse popravil. Cela stvar se je dobro končala, a vendar to priča o duhu, ki piha v pruski armadi; podčastniki bi gotovo ne bili pri spovednici ovaduhli, ako bi ne bili sprejeli povelja od višje oblasti!

(Slovanski grobovi.) Nepričakovano in naglo je 4. aprila v Pragi umrl eden izmed najboljših sinov čeških, ravnatelj trgovske akademije, Emanuel Tonner. Rajni je izpočetka stal v vrstah borilcev za pravice češkega národa in zavolj tega je moral pretrpeti marsikatero častno rano, ki vsakega takega rodoljuba dela spoštovanega in národu ljubelega. Zavolj svojega rodoljubja je bil rajni celó 6 mesecev v ječi. Spisal je veliko temeljitih del in bil poseben prijatelj češko-poljske vzajemnosti. — Isti dan je umrl v 41. letu svoje starosti tudi češki odvetnik in poslanec, Prokop Podlipský. Največje zasluge si je pridobil za društvo „Národní jednota severočeska“, katerega namen je braniti národne manjšine na severnem Češkem. — Slovaki so v zadnjem času tudi izgubili dva vrla národnjaka: duhovnika in pesnika Andreja Kubino in posestnika Ignacija Országha. A. Kubin je za ljudstvo spisal veliko lepih pesmij in dolgo let je uredoval koledar za ljudstvo „Pútník sv. Vojtešský“. Že 50leten mož je vstopil v jezuitski red in je pri raznih misijonih na Slovaškem marljivo pridigoval in ustanovljal društva treznosti. Ignacij Országh je bil najprej trgovec v Varšavi na Poljskem, pozneje pa je kupil veliko posestvo na Slovaškem. Svojo ljubezen do zatiranega slovaškega ljudstva je kazal pri vsaki priložnosti. Ako je bilo treba kakšne žrtve, ni se branil; če je bilo treba ljudstvo poučiti, rad ga je poučeval. Zató ga je bilo videti kot predsednika raznih društev, ali pa kot govornika na slovaških zborovanjih; povsod je bil v prvi vrsti. Leta 1896. se je na nekem zborovanju tako potegoval za národne pravice Slovakov, da ga je mažarska vlada tožila in tudi obsodila na tri mesece ječe. Pokojnikom bodi blag spomin!

(Zlata polja v Sibiriji.) Na bregu Beringovega morja so se našla zlata polja, za katera se prej ni vedelo. Na poljih se nahaja precejšnja množina zlata. To poročilo se potrjuje tudi iz Londona in dobro je, da je Sibirija v močnih ruskih rokah. Ako bi bila v slabejših, Angleži bi gotovo že zató skrbeli, da bi z njih posestnikom začeli vojsko kakor z Buri.

(Pradomovina Slovanov.) Na zadnjem zborovanju ruskega antropološkega (človekoslovnega) društva je poročal profesor petrogradskega vseučilišča, A. F. Braun, o uspehih svojega proučevanja o pradomovini Slovanov. Po njegovem mnenju mora se za pradomovino Slovanov smatrati kraj na zahod od poldnevnikar, ki gre od zgornjega toka reke Dnjestra skozi Smolensko gubernijo do Petrograda, odtod na zahod do baltijskega morja in na sever do finskega zaliva. Na jugu je segala slovanska pradomovina do karpatskih gor.

(Strogo prepoved) prodajati vpijanljive pijače ob nedeljah in praznikih je izdala ruska vlada za kraljestvo poljsko. Po tej postavi ne sme ob nedeljah in praznikih do 12. ure dopoldne noben nikomur prodati žganje, pivo ali vino. Prestopki te postave se kaznujejo z globo do 2000 rubljev. Žandarji imajo pravico ob nedeljah in praznikih iti v gostilne pogledat, ali noben ne pije ali ne toči kakšne pijače. Nekateri sicer trdijo, da je ta postava prestroga in zoper vso človeško svobodo, ali Bog daj, da bi se taka postava izdala čim preje tudi v naši Avstriji!

Križem sveta.

(Naš cesar) pojde dné 3. maja v Berlin, da bo navzoč pri slovesnosti, s katero se proglasi nemški cesarjevič polnoletnim. Spremljal ga bo minister zunanjih stvari, grof Goluhowski. Nemški listi pišejo, da se bosta naš in nemški cesar pri tej priliki pogovarjala tudi o Rusiji, ki dobiva na Balkanu, posebno v Bulgariji, vedno več vpliva. Po udarja se tudi, da bode imel ta obisk tudi velike posledice na notranji politični položaj v Avstriji.

(Avstrijske zadeve.) Pred velikonočjo je dobilo več plemenitašev red zlatega runa. Veliko pozornost je obudilo, da med odlikovanci ni nobenega Slovana, ampak le Nemci in Mažari. Znamenje časa! — Med razgrajanjem Wolfom in podpredsednikom državne zbornice Pradetom se je vnel hud boj. Wolf je hud, da se mu Prade noče več vklanяти, a Prade je hud, ker si ga Wolf upa napadati. Prade je že v Liberecu pošteno okrcal Wolfa. Dokazal je, da je Wolf politik brez značaja. Sedaj pa pereta obedve stranki umazano perilo po svojih listih. — Državni zbor se bajé

skliče dné 8. maja. Zasedanje deželnih zborov se ima zaključiti dné 5. maja. — Na Češkem je bilo zadnji čas več znamenitih volilnih shodov, na katerih so razni poslanci razpravljali o sedanjem političnem položaju. Posebno važna sta bila govora dr. Kaizla in dr. Kramářa. — Listi poročajo, da je vlada že izdelala načrte za ureditev jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem in da jih držav-nemu zboru predloži že v prvi seji.

(Izgon Slovanov.) Iz Berolina poročajo, da mora okolu 100 čeških delavcev zapustiti Rotenbach pri Gottesbergu vsled določila vladnega zastopnika. Prusi se naše vlade prav nič ne bojé, ker samo grozi ob takih nasilstvih, a ne povrača z istim orožjem. Zato pa mirno gleda, kako lutrovskega pastirja rogovilijo po Avstriji. Dne 17. t. m. je moralo 360 Čehov zapustiti okraj Liegnitz.

(Svetovna razstava v Parizu) se je slovesno otvorila veliko soboto dné 14. t. m. Kar prve dni jo je obiskalo nebroj ljudstva, dasi razna dela še niso dovršena in je razstava še zelo nepopolna. Tudi Avstrija se je udeležuje in sicer ima tri poslopja. Prvi dan je prišlo v razstavo 118.630 oseb.

(Vojska v južni Afriki.) Buri so pri Wepenerju vzeli Angležem 500 volov in konj. Vest, da so Angleži pri Wepenerju vzeli Burom par topov in da so se Buri umaknili, je bila neresnična ter so jo poslali v svet Angleži. Mesto Wepener Buri še vedno oblegajo. Iz Reddersburga in Reouxville hité angleške čete mestu na pomoč. Roberts je dal Bullerju za poraz tako oster ukor, da bode moral Buller pobrati šila in kopita in oditi nazaj na Angleško. Tudi angleški general Warren je dobil pod nos, ter je poklican nazaj na Angleško. Slabo se godi Angležem v Bloemfonteinu. Po bolnišnicah jih nadleguje tifus, nalivi so jim pa tabor v Bloemfonteinu popolnoma poplavlili. Ker nimajo dovolj šotorov, so angleški vojaki v vremenskih nezgodah v groznem položaju. V zadnjem času so dobili Angleži precej moštva in konj in na obeh straneh se pripravljajo na odločilno bitko. Buri so zopet jako gibčni in odločno v boljšem položaju kakor Angleži, katere nadlegujejo na mnogih krajih.

(Velike nezgode.) V občini Domern, okraj Iglava na Moravskem, je pogorelo 25 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Škodo cenijo na 90.000 kron. Zažgali so otroci. Zgorel je tudi neki jetnik v ječi. — Na Renu se je dné 17. t. m. prevrnil čoln, na katerem je bilo 20 katoliških dijakov. 18 oseb je utonilo, drugi so se rešili. — V Kaloši je na velikonočno nedeljo streljal pijan fant na plesišču med dekleta. Ena plesalka je bila takoj mrtva, tri težko ranjene. — V ruski vasi okraja Džuanru blizu turške meje se je pojavila kuga. V treh tednih je umrlo 195 oseb.

„Kaj maram za denarje in drugo blagó, ko sem zadovoljen!“ Zadovoljen pa je človek v ugodnih razmerah in — če je zdrav. In ravno v tem oziru se še mnogo greši. Vsaki gospodinj bi se zdela grešna razkošnost, če bi si gasil kdo žejo s šampanjcem, in vendar se godi še vedno v premnogih družinah tako razkošje glede kave. Še marsikateri gospodinj ni znano, da si lahko prav mnogo prihrani, ako primeša bobovi kavi na polovico Kathreiner-Kneippove sladne kave, in da dobi vrh tega taka kava prijeten, dober okus in da koristi zdravju. Treba je samo jedne poskušnje, in vsakdo se prepriča, kako mnogo se prihrani in kako zelo zdravilna je ta kavina primes, katere se je udomačila že v stotisočih rodbinah, in da potemtakem mnogo pripomore — k zadovoljnosti in zdravju.

Književnost.

Nove šmarnice so izšle. Spisal jih je sloveči naš o. Ladislav Hrovat v Novem mestu po p. Patisu in Schepersu. Govoré o Marijinih čednostih in dobrotah. Založila „Katoliška Bukvarna“. 268 strani 12°; pol usnje 1 K 80 v, usnje 2 K, usnje z zlato obrezo 2 K 40 v. Posamezni iztisi po pošti 10 v več.

Važna knjiga. Dobro znani profesor morale v celovškem bogoslovju, g. J. Müllendorff, je izdal novo, jako temeljito pisano delo: „Der Glaube an den Auferstandenen, gemeinfasslich begründet in fünf apologetischen Briefen an einen Freund.“ V obliki lepo pisanih pism razpravlja veleučeni pisatelj o temeljni resnici naše vere, o vstajenju Kristusovem. Težko da bi v bogoslovnem slovstvu našel tako temeljitega spisa o tej stvari. Knjiga se zelo priporoča ne le duhovnikom, marveč tudi posvetnim razumnikom. Stane 2 K 40 v.

Pisanice. Pesmi za mladino. Založil O. Zupančič, založil L. Schwentner v Ljubljani, cena 60 v, po pošti 65 v. — Pesmi so jako lepe. Iz cele zbirke veje nekaj svežega, veselega, ona ljubka priprostost, ki je lastna živahni in nepokvarjeni odrasli mladini. Zbirka bo gotovo dobro došla vsem prijateljem mladine.

Naša gospodarska organizacija.

Posojilnica v Spod. Dravogradu. Lani je pristopilo 18 zadružnikov, izstopilo 7 zadružnikov, ostalo je 571 zadružnikov z 1557 deleži. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 86, uničilo 47; obstoji 383 knjižic za 237.861 kron 94 vin., in iznaša povprečna vloga 621 kron 4 vin. Posodilo se je na novo 42 zadružnikom, 36 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo; dolžnikov je 543, ki dolžujejo skupaj 210.812 kron 14 vin., ali povprek 388 kron 11 vin. Čistega dobička je bilo 1754 kron 58 vin., kateri

se po sklepu občnega zbora razdeli za dobrodelne namene, in sicer: za velikovsko Ciril-Metodovo šolo 100 kron, za uboge šolarje na Ojstrici 30 kron, za uboge šolarje v Črnečah 30 kron, za kakega ubogega pridnega slovenskega gimnazista na Koroškem 80 kron, za „katoliško politično društvo“ 25 kron, gg. slovenskim bogoslovcem v Celovcu 30 kron, vkup 295 kron. Ostanek se pridene rezervni zakladi, katera je narasla na 15.693 kron 46 vin. Posojilnica je član „Zveze slovenskih posojilnic v Celji“, katera je zadnjo revizijo izvršila dne 12. maja 1899.

Gospodarske stvari.

(Davki kmetov in drugih stanov.) Gospodarsko društvo za strakonjski okraj na Češkem je poslalo prošnjo državnemu zboru, da bi se zemljiški davek odpravil in namesto njega vpeljal davek iz čistih dohodkov čez 600 gld. V prošnji se navajajo zanimivi podatki. Posesnik, ki ima 14 korcev (škafcev) sveta s katastralnim čistim doneskom 40 gld., plača 7 gld. 94 kr. zemljiškega davka, k temu deželna in občinska doklada 8 gld. 9 kr., vkup 16 gld. 3 kr. Ravno toliko davkov pa plača tudi c. kr. profesor, ki ima 1400 gld. letne plače. Kmet, ki ima 65 korcev polja s katastralnim čistim doneskom 250 gld., plača 100 gld. 29 kr. davkov z raznimi dokladami. Toliko davka plača tudi uradnik VI. službene vrste, kakor c. kr. vseučilišni profesor, ministerski svetovalec itd., ki ima 4200 do 4600 gld. letne plače. Posesnik, kateri ima posestvo s čistim doneskom 600 gld., plača 240 gld. davkov. Takšen davek plača tudi predsednik upravnega sodišča, katerega letna plača znaša 8490 gld. — Mislamo, da k temu ni treba kaj pristaviti, številke same govore dovolj! — dn.

(Krmiljenje s krompirjem.) Krmiljenje mladih konj s krompirjem se jako priporoča. Konji, ki so pri premeni dlake kašljali, so kašelj zgubili, ako se je jim dajal krompir. Ker pa krompir nima v sebi dovolj dušika, se mora konjem dajati h kratu kako drugo močnejšo krmo, kakor otrobe. Krompir, ki se daje konjem, se mora razrezati na kosce. Če se pomladi daje krompir konjem, morajo se kalovi skrbno odpraviti.

(Lizalna bolezen pri govedih in ovcah.) Ta bolezen nastane, če se daje živini krma, v kateri ni dovolj apna in fosforne kisline. Posebno boleha za to boleznijo živina, ki se krmi s senom iz suhih let ali se pa goni na slabe pašnike. Ko živali zbolé, začno lizati in grizti kamenje, prst, les in usnje. Živalim se izmehčajo kosti in se jim rade lomijo. Taki živini se mora dajati dobra krma, preš in otrobij, potem pa na dan 30 gramov bazično fosforne kislega apna, konjem in govedim, teletom, ovcam in prašičem pa 10 gramov.

(Vnetje vime.) Vsled prehlajenja se kravam vime rado vname. Če se vime le malo vname, se ozdravi že v malo dneh, ako se namaže s surovim maslom, ki se je poprej pri ognju porjavilo, ali s sleznim (ajbiševim) mazilom. Bolni senci naj se vselej dobro izmolzejo. Če se je vime strdilo, namaže naj se z mazilom, ki se je naredilo iz enega dela zelenega nila in treh delov ribjega olja. Če se bolezen ne izboljša, pošlji po živinozdravnika.

(Kako kleti očediti plesnobe.) Da za-duhne kleti, v katerih se na stenah in na tleh nahaja plesnoba, dobro očistiš, vzemi globoko posodo, deni vanjo 1 do 2 kg soli, postavi jo na sredo kleti, zapri vsa okna in vrata, dobro zamaši vse sode ter vlij na sol žveplene kisline (hudičevega olja), in sicer na 1 kg soli $\frac{1}{2}$ kg kisline. Ko si vse to storil, beži iz kleti. Dve uri naj ostane klet zaprta in noben človek naj ne stopi vanjo, kajti utegnil bi se zadušiti. Po preteku dveh ur odpri okna in vrata ter jih drži odprta tako dolgo, da izgne dušljivi sopar. Ko se klet dobro prezrači, omedi plesnino od sten in tal. S tem se tudi odpravi tisti plesnivi smrad, ki spomladi silno neugodno vpliva na mleko, shranjeno v kleti, in ki tudi lahko povod dá vinski plesnobi.

Tržne cene.

V Celovcu, dne 19. aprila.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	60	13	25	— konjev
rž	8	72	10	90	— pitanih volov
ječmen	9	45	11	81	44 vprežnih volov
oves	4	88	6	9	9 juncev
turšica	—	—	—	—	75 krav
pšeno	15	—	18	75	— telica
fižol	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir	—	—	—	—	275 prascev
leča	—	—	—	—	
ajda	8	70	10	87	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 240 K do 288 K, krave po 30 K do 320 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 90 v do 5 K 10 v, kislo seno po 3 K 40 v do 4 K 40 v, slama po 2 K 90 v do 3 K 60 v.

Promet je bil slab, kupčija slaba.

Velikovec, dne 18. aprila. Prignali so 310 volov, 93 krav, 11 telic, 5 telet, 112 ovac, 10 koz, 86 svinj. Cena pitanih volov 58 do 62 K, tovarnih volov 52 do 58 K za metr. cent žive vage.

Promet je bil dober, prišli so kupci iz Tirolskega.

Sejmovi meseca maja. Dne 1. Železna Kapla, Lj. beliče; 2. Beljak; 4. Podkloster, Labud; 7. Črna; 21. Celovec, Naborjet, Šmihel nad Pliberkom; 25. Kotlje; 28. Grebinj; 29. Svinec; 31. St. Pavel.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Pliberk. Dne 2. maja ob 10. uri, izba št. 2. Nova-kova kmetija, vl. št. 17, d. ob. Strojna. Cena 3930 K, najnižja ponudba 2630 K.

Vabila.

Kmetijski shodi. Dne 20. maja ob $\frac{1}{2}$ 11. uri pred-poldne bo g. Sumi pri Kramarju v Hodišah predaval o živinoreji. — Dne 6. maja predava isti gospod pri Ma-jarju v Škocijanu o umetnih gnojilih in gnojenju.

„Hranilnica in posojilnica v Šmihelu nad Pli-berkom“ priredi svoj redni občni zbor v nedeljo dne 29. aprila po popoldanski božji službi v gostilni g. Plešivčnika (Serčerja) s sledečim vspešnim: 1. Tajnikovo poročilo. 2. Odobritev letnega računa za l. 1899. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni predlogi. — Vstop je dovoljen le udom posojilnice.

Hranilnica in posojilnica v Sinčevsi ima svoj letni občni zbor tretjo nedeljo po veliki noči, t. j. dne 6. maja ob 1. uri pop. v posojilnični pisarni (na pošti) v Sinčevsi z običajnim dnevnim redom. Ako bi k prvemu zboru ne prišlo za sklepčnost zadostno število udov, se skliče na 2. uro drugi zbor, ki je skličen brez ozira na število navzočih udov. — K obilni udeležbi vabi

načelnikstvo.

Hranilnica in posojilnica na Suhi ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 6. maja ob 3. uri popoldne v hranilnični pisarni na Suhi z navadnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi

načelnikstvo.

Loterijske številke od 21. aprila 1900.

Linc 40 77 18 84 73
Trst 30 51 86 90 44

NAZNANILA.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XX. c. kr. državna loterija.

Za zasebne dobrodelne namene tustranske državne polovice.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — ima 16.514 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 410.200 kron.

Glavni dobitek je:

200.000 kron.

Žrebanje je nepreklicno dne 7. junija 1900. leta.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Du-naju I., Riemergasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v me-njalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce srečk zastonj.

Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelek za državne loterije.

Mlin,

kateri ima 3 tečaje in stoji blizu velike ceste pri Vrbi, se dá v najem, ali pa na račun. Več pové Ivan Černic, župan v Logavesi, pošta Vrba na Koroškem.

Majhna trgovina za mešano blago

se radi rodbinskih razmer takoj prodá. Naslov pové upravništvo „Mira“.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah od 5 kilogramov naprej

Filip Weil,

velika trgovina z lasmi

v Spodnjem Kralovcu na Češkem.

P. n. čitatelje te anonce opomnim, naj opo-zore na mojo adresu zbiralce zmešanih las.

Preklic.

Jaz podpisani **Jurij Strauss**, župan v Hodišah, sem c. kr. okraj-nemu glavarstvu v Celovcu naznanil, da je častiti gospod **Jožef Tavšič**, po-prej župnik v Hodišah, sedaj v Vogrčah pri Pliberku, iz šmarjetske cerkve neko monstranco (pacificale), ukradel. Jaz obžalujem to svoje postopanje in pro-sim čast. gospoda župnika Tavšiča za odpuščanje, ker **ni res**, da bi bil on omenjeno monstranco brez pravice vzel.

Celovec, dne 19. aprila 1900.

Jurij Strauss l. r.

„Der Süden“.

Organ für die politischen, culturellen und wirtschaft-lichen Interessen der Kroaten und Slovenen.

Edini v nemškem jeziku na Dunaju izhaja-joči tednik za hrvaške in slovenske koristi. — Celoletna naročnina 8 kron, polletna 4 krone. Uredništvo in upravništvo: Dunaj, I. Plankengasse 4.

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,

na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.

Uradne ure so od $\frac{1}{2}$ 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Lepo posestvo,

ležeče v Libučah, katero obstoji iz hiše, go-spodarskih poslopij in ima 80 birnov posestva ter nekaj gozdov, se pod prav ugodnimi pogoji prodá. — Ponudbe na Valentina Božič, gostilničarja v Šmihelu pri Pliberku.

Tovarna za stolpne ure

Rih. Liebing-a

zapriseženega izvedenca in cenitelja c. k. trgovinskega sodišča na Dunaju in c. k. mestnega del. okrajnega sodišča Dunaj, XIII. okraj,

Dunaj, XIII./10.

Speisingerstrasse 66,

izdeluje izključno le stolpne ure za cerkve, mestne hiše, gradove, vojaš-nice, šole, tovarne itd. po najnovejši, najboljši sestavi in trdni izpeljavi, ka-kor vsakere poprave stolpnih ur. — Cerkvam in občinam dovoljujem tudi plačevati v obrokih.

Proračuni zastonj.

Umetnijski zavod

za slikarije na steklo.

B. Skarda

v Brnu.

Odlikovan osemkrat s prvimi darili.

Poseben zavod

za slikana cerkvena okna v vsakem slogu in vsaki izpeljavi.

Ceniki, proračuni, načrti in osnutki, kakor vsi strokovnjaški nasveti zastonj.

